

Kommunstyrelsen

Svar på motion om ändring av lokal föreskrift beträffande gatumusik inom Vänerns borg

Bakgrund

Kurt Karlsson (SD) har den 25 maj 2011 inkommit med en motion angående ändring av andra meningen i 12 § Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Vänerns borgs kommun, från den 1 jan 1996, till: *"Insamling av pengar medelst tiggeri, eller när insamling av pengar skall ske i samband med framförande av gatumusik, krävs tillstånd av Vänerns borgs kommun."*

Kommunfullmäktige beslutade den 22 juni 2011 att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden. Teknik- och Trafikenheten har föreslagit samhällsbyggnadsnämnden att besluta att ordningsföreskriften skall ändras till följande: *Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Så också när insamlingen skall ske i samband med framförande av gatumusik."* Samhällsbyggnadsnämnden har godkänt Teknik- och trafikens skrivelse och föreslagit Kommunfullmäktige att besluta enligt förslaget.

Rättsutredning/Bedömning

Lokala ordningsföreskrifter får enbart utfärdas i den mån de behövs för att upprätthålla ordningen och säkerheten på allmän plats. Föreskrifterna får inte innebära ett för långtgående tvång på allmänheten eller medföra för långtgående inskränkningar i den enskildes frihet. Vidare måste föreskrifterna ha sådant innehåll och vara utformade med sådan exakthet att möjlighet finns att tillämpa dem och övervaka efterlevnaden av dem (jfr. Regeringsrättens dom i RÅ 1992 ref. 75). Av förarbetena till ordningslagen framgår att en kommun enbart får meddela sådana föreskrifter som verkligen behövs (prop. 1992/93:210 s. 142 f.) Departementschefen har vidare uttalat att alltför långtgående föreskrifter som saknar stöd i allmänhetens rättsmedvetande riskerar att leda till att respekten för bestämmelserna undergrävs. Förbud och påbud bör därför begränsas till att endast gälla för sådana områden där ett verkligt behov föreligger.

Enligt 3 kap. 8 § Ordningslagen (1993:1617) får regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Bemyndigande för kommunen att meddela nämnda föreskrifter återfinns i 1 § Förordning (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen. Enligt andra stycket i denna paragraf får kommuner inte

meddela sådana föreskrifter som innebär en inskränkning i den enskildes frihet att framföra musikaliskt verk eller något annat konstnärligt verk.

Länsstyrelsen har den 26 april 2011 beslutat att upphäva det beslut som kommunfullmäktige i Sala tagit att i föreskrifterna förbjuda tiggeri. Länsstyrelsen ansåg att förbudet inte var nödvändigt för att upprätthålla ordningen och säkerheten på offentliga platser. Föreskriften ansågs innebära ett onödigt tvång mot allmänheten och den utgjorde även i övrigt en för långtgående inskränkning i den enskildes frihet och var därmed inte förenlig med ordningslagen. Länsstyrelsen menade att pengainsamling som sker i samband med framförande av gatumusik, då musikanten lägger fram exempelvis ett klädesplagg där åhörarna kan lämna sitt bidrag, närmast är att betrakta som passiv vilket får anses påverka ordningen på den offentliga platsen i mindre omfattning.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i cirkulär nr 1995:41 med rekommendationer till lokala ordningsföreskrifter hänvisat till 3 kap. 8 § ordningslagen och sagt att ”föreskrifter som inte får förekomma i de lokala ordningsföreskrifterna är förbud mot bl.a. gatumusik”. Man skriver vidare att ”beträffande störande gatumusik finns det möjlighet att med stöd av miljöbalken begränsa detta på sådana platser där sådan musik kan ge upphov till sanitär olägenhet. Någon lokal föreskrift som förbjuder gatumusik får inte förekomma.”

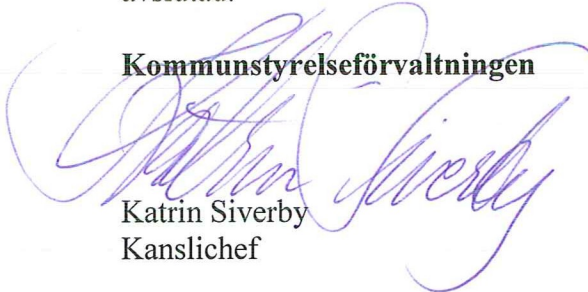
I 9 kap 12 § samt 13 § miljöbalken (1998:808) stadgas att föreskrifter får meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa men att föreskrifterna inte får medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Enligt 40 § sista stycket Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har kommunen rätt att ”meddela föreskrifter om begränsningar av eller villkor för utövande av gatumusik på viss offentlig plats om det behövs för att förhindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer”.

Den rättsliga bedömningen är att en generell tillståndsplikt i ordningsföreskrifterna likt den i motionen föreslagna inte är förenlig med ordningslagen. Beträffande störande gatumusik finns möjligheter att genom miljö-/hälsoregler begränsa detta på viss plats. Ett, enligt förslaget, generell tillståndskrav skulle dock troligtvis ses innebära ett onödigt tvång för allmänheten alternativt en obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen. Motionen är därmed besvarad och avslutad.

Kommunstyrelseförvaltningen

Katrin Siverby
Kanslichef

Madeleine Ström
Kommunjurist